

تحلیلی بر انتخابات پارلمانی ارمنستان و تاثیرات آن بر سیاست خارجی این کشور

به دنبال استعفای اخیر نیکول پاشینیان، نخست وزیر ارمنستان به منظور برگزاری انتخابات پیش از موعد پارلمانی، یکشنبه رای گیری در این کشور شروع گردید.

آران نیوز/نظرسنجی های قبل از برگزاری انتخابات پارلمانی ارمنستان نشان می داد که میزان مشارکت در این انتخابات حدود ۶۰ درصد بوده و ائتلاف "گام من" به رهبری نیکول پاشینیان در انتخابات به پیروزی خواهد رسید. در این انتخابات ۹ حزب و ۲ ائتلاف انتخاباتی حضور داشتند. بعد از خاتمه رای گیری شمارش آراء شروع گردید و همان طور که پیش بینی می شد ائتلاف گام من با به دست آوردن ۷۰/۴۵ درصد آراء به پیروزی رسید و بعد از این ائتلاف، حزب ارمنستان شکوفا که تحت رهبری گایگ جاروگیان قرار دارد ۸/۳۷ درصد و حزب ارمنستان درخشان با ۶/۳۷ درصد آراء در مقام های بعدی قرار گرفته و مجوز ورود به پارلمان را کسب کردند. نکته قابل توجه در اینجاست که حزب جمهوری خواه که حزب حاکم گذشته و مخالف کنونی دولت است برای نخستین بار در تاریخ ارمنستان (بعد از استقلال از شوروی سابق) به پارلمان این کشور راه نیافت و این حزب توانست فقط ۴/۷ درصد آراء را به دست آورد.

انتخابات پیش از موعد پارلمانی در ارمنستان حدود ۹ ماه بعد از ناآرامی های گسترده در این کشور که علیه فساد و فامیل بازی در ارمنستان شکل گرفت، برگزار شد، ناآرامی هایی که منجر به استعفای نخست وزیر وقت و تعیین نیکول پاشینیان رهبر مخالفان به این سمت گردید. اما وی در ماه اکتبر از سمتش کناره گیری کرد تا پارلمان منحل شده و تدارک برای انتخابات زود هنگام فراهم شود. اکنون نیکول پاشینیان با به دست گرفتن پارلمان به راحتی می تواند اهداف و برنامه های خویش را جلو برده و جایگاه خود را تقویت کند. نیکول پاشینیان بعد از مشخص شدن پیروزی اش در انتخابات پارلمانی به خبرنگاران در مقر متعلق به ائتلاف خود گفت که شهروندان ارمنستانی یک اکثریت انقلابی در پارلمان به وجود آوردند و اکنون برای اجرای تغییرات قانونی مدنظر خود با هیچ مشکلی روبه رو نخواهند شد. البته روند برگزاری انتخابات پارلمانی در ارمنستان با انتقادات گسترده مخالفان نیکول پاشینیان نیز روبرو گشته است. داوید شاه نظریان از کاندیداهای حزب جمهوری خواه در انتخابات پارلمانی ارمنستان گفت انتخابات پارلمانی اخیر در ارمنستان در تاریخ این کشور پرتقلب ترین و غیردموکراتیک ترین انتخابات بود.

اینکه نیکول پاشینیان بتواند به وعده اش در مبارزه با فساد و رشوه خواری گسترده در ارمنستان عمل نموده و اقتصاد این کشور را به سمت توسعه پیش برد بحث دیگری است، اما در دوران جدید نخست وزیری وی هیچ تغییر بزرگی در سیاست خارجی ارمنستان به وجود نخواهد آمد. ارمنستان اکنون به لحاظ اقتصادی و امنیتی به روسیه متکی است و نخست وزیر ارمنستان در شرایط فعلی قادر به اعمال تغییرات گسترده در سیاست خارجی این کشور و چرخش از روسیه به سمت غرب نیست. وابستگی شدید ارمنستان به گاز روسیه، انحصارات اقتصادی روسیه در این کشور و همچنین حضور پایگاه نظامی روسیه در ارمنستان هرگونه چرخش ناگهانی در رویکردهای سیاست خارجی ارمنستان را ناممکن می سازند. نیکول پاشینیان برای ایجاد تغییر در جهت گیری های سیاست خارجی ارمنستان و چرخش به سوی غرب ابتدا باید به وابستگی های این کشور به روسیه پایان دهد موضوعی که تحقق آن در شرایط کنونی حداقل در آینده نزدیک ممکن نخواهد بود. البته نیکول پاشینیان قبلاً اطمینان داده که از مسکو فاصله نخواهد گرفت چرا که ارمنستان میزبان یک پایگاه نظامی مهم روسیه است و یکی از اعضای ائتلاف های نظامی و اقتصادی تحت رهبری روسیه محسوب می شود. علیرغم اظهارات قبلی نیکول پاشینیان در مورد علاقمندی وی برای تسریع در روند مذاکرات مربوط به حل و فصل مناقشه قره باغ کوهستانی و حملات لفظی وی به رهبران سابق نظامی جنگ قره باغ کوهستانی و سیاستمداران فعلی ارمنستان (مخالفان واگذاری قره باغ کوهستانی به آذربایجان که در ارمنستان از آنها به عنوان گروه قره باغی ها یاد می شود) به نظر نمی رسد که دولت جدید وی موفقیتی در حل و فصل مناقشه قره باغ کوهستانی داشته باشد. از سوی دیگر نیکول پاشینیان تاکید دارد که نمایندگان ارمنی قره باغ کوهستانی باید در مذاکرات با آذربایجان حضور داشته باشند که با مخالفت دولت باکو روبرو شده است. آنچه مسلم است در ماه های پیش رو و تا زمان مستقر شدن دولت دائمی در ارمنستان، مشخص شدن تیم مذاکره کننده و آشنایی طرفین با دیدگاهها و مواضع یکدیگر، مذاکرات صلح قره باغ کوهستانی شاهد رکود خواهد بود که این موضوع می تواند موجب افزایش احتمال درگیری های نظامی شود.

از سوی دیگر، به نظر نمی رسد که تغییراتی در روابط دوجانبه ایران و ارمنستان صورت گیرد. اخیراً بعد از سفر جان بولتون، مشاور امنیتی دولت آمریکا به ایروان رسانه ها از تصمیم دولت ارمنستان برای بستن مرزهای خویش با ایران خبر دادند ولی نیکول پاشینیان این موضوع را رد کرده و بر ادامه روابط دوستانه با ایران تاکید کرد. دولت ایروان به خوبی می داند که به دلیل بسته بودن مرزهای شرقی و غربی این کشور، مرزهای جنوبی ارمنستان با ایران، فضای استراتژیک ایروان برای خروج از انزوای ژئوپلیتیک این کشور می باشد.

روابط ارمنستان با ترکیه همچنان در روال قبلی خواهد بود و با توجه به حساسیت ارامنه نسبت به موضوع کشتار ارمنی ها توسط عثمانی ها در جنگ اول جهانی، و عدم عذرخواهی ها ترکیه به نظر نمی رسد روابط دیپلماتیک بین ارمنستان و ترکیه ایجاد شده و مرزهای دو کشور بازگردد.

روابط ارمنستان با غرب به ویژه آمریکا روال قبلی خود را ادامه خواهد داد. آمریکا بدون اینکه توجهی به وابستگی ارمنستان به روسیه داشته باشد در حال تخصیص کمک های مالی به ارمنستان و جمهوری خودخوانده قره باغ کوهستانی در نتیجه لابی قدرتمند ارامنه در آمریکا است. ارمنستان در قالب ناتو و نهادهای اروپایی به همکاری های خویش با غرب ادامه خواهد داد و تلاش خواهد کرد مثل سابق در روابط خویش با آمریکا و غرب جانب احتیاط را رعایت کند تا با فشارهای روسیه روبرو نگردد.

باید منتظر نشست و تحولات بعدی ارمنستان را به نظاره نشست. شاید تحولات منطقه ای و بین المللی باعث تغییراتی در سیاست های خارجی ارمنستان گردد که بر خلاف پیش بینی های قبلی می باشد.

علی حیدری منور-کارشناس مسائل قفقاز